

Toezicht en pakkans

criminologische en economische inzichten

Marieke Kluin (Leiden) & Ben Vollaard (Tilburg)

Universiteit
Leiden

Effectiever publiek toezicht

1. Marieke: inspecties aankondigen of niet?
2. Ben: wát handhaven we?

Andere issues waar we nu niet op ingaan:

- Frequentie van controles: pakkans
- Crackdowns vs. gelijkmatige spreiding van middelen
- Belang van publiciteit rond straf
- ...

Aangekondigd en onaangekondigd inspecteren

Marieke Kluin, Arjan Blokland & Wim Huisman

Universiteit
Leiden
The Netherlands

nsCr

Netherlands Institute for the Study
of Crime and Law Enforcement

VU UNIVERSITY
AMSTERDAM

Discover the world at Leiden University

Data

- MIJN GIR
 - Mijn Overzicht
 - Mijn Persoonlijke Gegevens
 - Wijzigen Wachtwoord
 - Mijn Documenten

Mijn Overzicht

De Gemeenschappelijke Inspectieruimte (GIR) is een onderdeel van de website NIM-BRZO. De inspectieruimte dient ter ondersteuning van de uitvoering van de inspectie, proces 9 van de primaire processen NIM-BRZO zoals beschreven in de werkwijzer.

Mijn Werkvoorraad

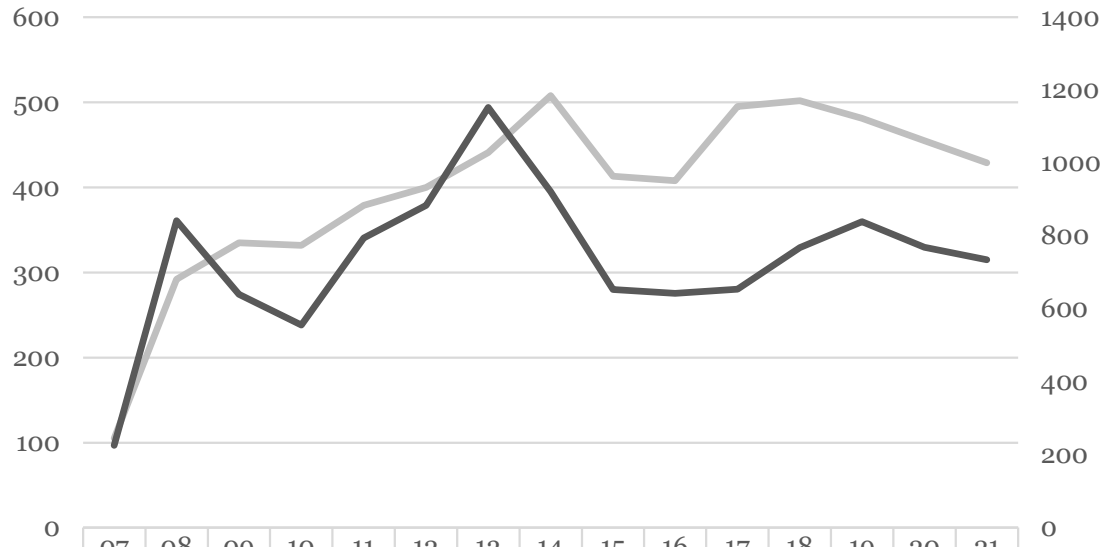
European Seveso Directive >NL: BRZO 2015 besluit

- **RUD Omgevingsdienst BRZO**
- **Arbeidsinspectie**
- **Veiligheidsregio**

> Nederland: GIR-database, 2007-2021

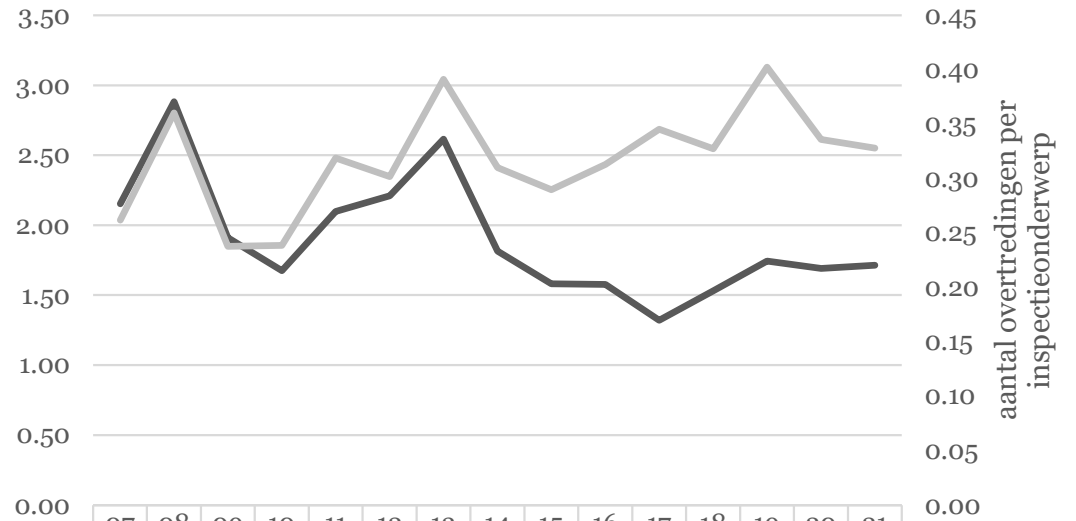
- **567** Brzo-bedrijven
- **5975** inspecties (gemiddeld 10.54 inspecties per bedrijf)
- **27228** inspectie onderwerpen (gemiddeld 10.02 onderwerpen per inspectie)
- **11079** overtredingen (gemiddeld 19.54 overtredingen per bedrijf)

aantal inspecties

	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
— aantal inspecties	105	292	335	332	379	400	441	508	413	408	495	502	481	455	429
— aantal overtredingen	226	842	640	556	795	884	1153	922	653	643	654	768	839	769	735
— unieke bedrijven	104	286	313	316	345	351	360	366	360	359	371	366	365	363	352

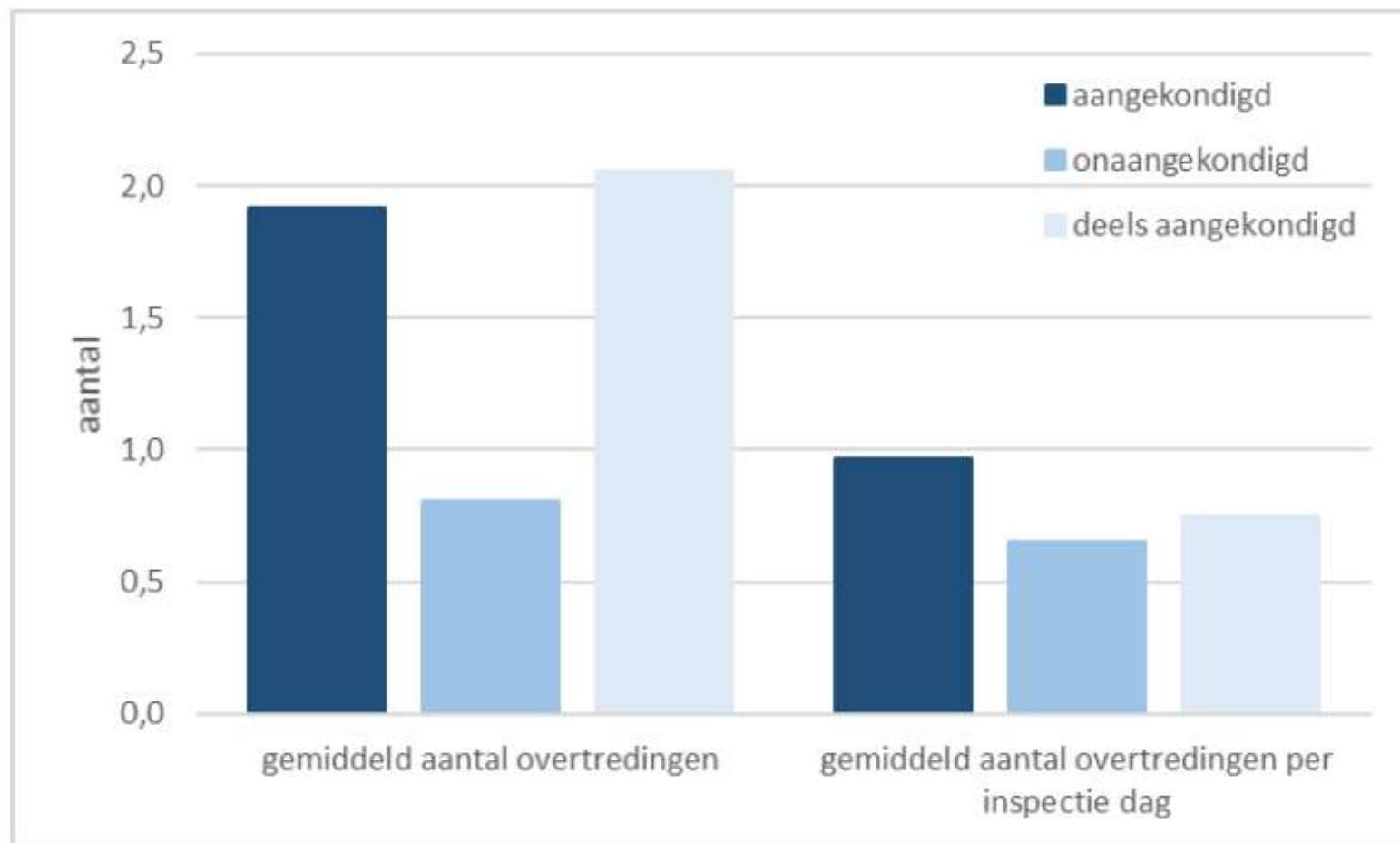
aantal overtredingen per inspectie

	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
— per inspectie	2.15	2.88	1.91	1.67	2.10	2.21	2.61	1.81	1.58	1.58	1.32	1.53	1.74	1.69	1.71
— per inspectieonderwerp	0.26	0.36	0.24	0.24	0.32	0.30	0.39	0.31	0.29	0.31	0.35	0.33	0.40	0.34	0.33
— aantal inspecties	105	292	335	332	379	400	441	508	413	408	495	502	481	455	429

Aangekondigde / onaangekondigde inspecties

• Data: 2013 – 2017

Figuur 3. Aantal overtredingen per inspectietype, gecontroleerd voor inspectieduur

Goede regels & effectiviteit toezicht

- Toezichthouders klagen over weinig middelen...
- ... maar minstens zo belangrijk is wát zij moeten handhaven
 - **Mazen in de wet**, bv. Oosterweelverbinding: vervuilde grond hoeft in werkzone niet opgeslagen/gesaneerd → grote werkzone
 - **Niet goed te handhaven regels**, bv. maaswijdte vissers: “Met netten zijn zoveel trucs uit te halen, dat is niet te controleren”
- Hoe beperken we de gelegenheid tot het toebrengen van milieuschade?

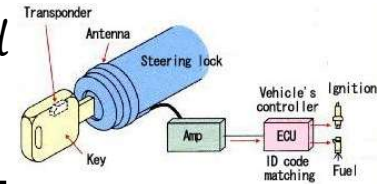
Gelegenheidsbeperving als perspectief

focuses on the settings where crime occurs, rather than on those committing specific criminal acts

- **Autodiefstal**, handhavingstaak...

- ... was: autodieven(bendes) opsporen
- ... werd: controleren of auto aan EU-eisen voldoet

*Motormanagement
overnemen
ingewikkeld*

- **Woninginbraak**, taak...

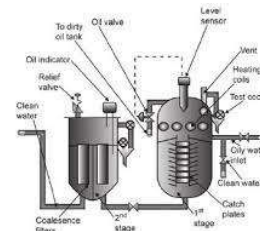
- ... was: woninginbrekers op heterdaad betrappen
- ... werd: controleren of woning aan eisen voldoet

*Stevig raam
vertraagd*

- **Lozingen oliehoudende vloeistoffen scheepvaart**, taak...

- ... was: op heterdaad betrappen met vliegtuig Kustwacht
- ... werd: controleren of schip aan IPOL-eisen voldoet

'Magic hose' is gedoe

- **Te groot motorvermogen vissersschepen, taak...**
 - ... was: controleren op te groot motorvermogen (na falen zelfregulering)
 - ... wordt?: controleren eenvoudig te checken eisen aan motoren, bv. cilinderinhoud (bv. max 13 liter), verzegeling motoren

*Minder cilinderinhoud,
minder knoeiruimte*

Hoe aan te pakken? (voorbeeld maaswijdte)

- Focus op veranderen **situatie** waarin milieuschade ontstaat, niet alleen op dader slimmer pakken, bestraffen
 - Minder makkelijk maken (moeilijk)
 - Vergroten risico op ontdekking (rhib, targeting)
 - Minder profijtelijk maken (verstoor illegale markt voor te kleine vis, handhaaf maximaal motorvermogen*)
 - Wegnemen uitnodiging tot delict ('onze vissers, ze hebben 't al zo moeilijk')
 - Wegnemen excuses (afkeuring vanuit visserijorganisaties)
- Werkt vooral bij voorkomen 'iets wel doen' ipv 'iets niet doen'

(*) 'Als je met 4.000 pk vaart, moet je wel binnenzakken gebruiken anders trek je alles er doorheen.'
(Hoefnagel et al., 2004)

Publiek toezicht kan het niet alleen

- Net als de politie zonder samenwerking met bewoners weinig effectief is
- **Informatie-monopolie** van veel bedrijven, denk bijvoorbeeld aan toxische stoffen → klokkenluiders / samenwerking met journalisten
- Gegevens over negatieve effecten, denk bijvoorbeeld aan **monitoren** gezondheidsklachten → omwonenden
- **Politieke agendasetting** beïnvloedt inzet schaarse handhavingsmiddelen → belangengroepen, NGOs

**Bedankt voor
jullie aandacht!**

Vragen?

Contact:

Dr. Marieke Kluin
m.h.a.kluin@law.leidenuniv.nl

Ben Vollaard
b.a.vollaard@tilburguniversity.edu

**Universiteit
Leiden**
The Netherlands

Discover the world at Leiden University

Meer informatie

Aangekondigde / onaangekondigde inspecties, meer info:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/06/10/bijlage-rapportage-naleving-van-veiligheidsvoorschriften-door-brzo-bedrijven>

Brzo-bedrijven:

<https://www.handhavingengedrag.nl/onderzoeken/toezicht-regelovertreding-en-handhaving-in-aanloop-naar-ongevallen-bij-brzo-bedrijven/>